

EUROPEAN UNION

GOVERNMENT OF ROMANIA

SERBIAN GOVERNMENT

Structural Funds
2007 - 2013

BANAT FASION

„ROMANIA-SERBIA IPA CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMME” FINANCIAL SUPPORTED BY EUROPEAN UNION

Contract No: 88511/14.10.2015

MIS CODE: 1427

Project title: **The analysis of innovation and cooperation ability and development opportunities of SMEs in the Serbian-Romanian cross border area inspired by the cultural heritage of the Serbian and Romanian people**

За: **Удружење за текстил, одећу, кожу и обућу-Привредне коморе Војводине**
Нови Сад, Хајдук Вељкова 11

Предмет: Предлог за сарадњу у оквиру Центра за подршку произвођачима одеће и текстила

Поштовани,

Као руководиоца пројекта MIS CODE: 1427, Вам предлагем сарадњу у оквиру **Центра за подршку произвођачима одеће и текстила**, који је предвиђен пројектним активностима да буде место одрживог развоја сарадње научно – истраживачких институција и привреде. Међународни пројекат MIS CODE: 1427 (<http://www.banat-fashion.rs/>), урађен је са циљем да се повећа конкурентност привредних субјеката, МСП из области одевне и текстилне индустрије путем повезивања са научно - истраживачким институцијама и коришћењем економије знања. У оквиру пројекта набављена је опрема вредна преко 130.000 евра и софтвери од преко неколико стотина хиљада евра. Успостављени су сви услови за рад Центра за подршку привреди на Техничком факултету «Михајло Пупин» у Зрењанину.

РАСПОЛОЖИВА ОПРЕМА

Део опреме који је набављен у пројекту састоји се од: око 100 пакета индустријских софтвера за конструкцију, моделовање и градирање одеће, уклапање кројних слика, развој колекција одеће, техничку припрему тканина, плетенина и штампаних материјала, затим табле за дигитализацију кројева, индустријског плотера за штампање кројних слика у радној ширини од 1,82m, компјутерски вођеног ножа за искројавање текстилних материјала у радној ширини од 1,80m. Осим ове опреме набављена су и 2 плотера за штампање директно на текстилним материјалима а трећи плотер је за сублимациону штампу. Набављен је и један део опреме за лабораторијска испитивања.

МОГУЋИ ВИДОВИ САРАДЊЕ

Центар би одмах могао да сарађује са привредницима у пословима, који данас представљају јако велики проблем нарочито малим предузећима, а везани су за израду шаблона и исцртавање кројних слика у природној величини.

Сложенији облици сарадње били би везани за заједнички развој нових производа. Било да се ради о модним колекцијама за наредне сезоне или наменским производима нпр. радна одећа за посебне услове рада. Такође, могла би се остварити и сарадња и у промоцији нових производа.

Посебан вид сарадње било би обезбеђивање кадрова за предузећа. На Факултету има преко 100 студената из различитих крајева земље. Центар би био место сусрета привредника и студената и место договора њиховог ангажовања у току студија за послове потребне предузећима, а касније и њиховог могућег запошљавања.

РЕЗУЛТАТИ

Успоставио би се Центар за подршку привреди као место сусрета привредника са професорима и студентима и где би се привредницима, који немају сопствену техничку припрему, могли радити шаблони и исцртавати кројне слике потребне производњи. Могле би се радити и припреме колекција за предузећа као и развој производа унапред дефинисане намене.

Могле би се радити додатне обуке запослених за високостручне послове као и наставника средњих школа.

Оно што је најважније за привреднике то би било место сусрета са студентима које би могли да ангажују за своја предузећа. Према договору могла би се радити и друга врста послова.

ПРОБЛЕМИ

Одевна и текстилна индустрија су међу водећим извозницима у Србији. Данас запошљавају преко 50 хиљада радника и суочавају се са великим бројем проблема. Велики број произвођача одеће, посебно малих предузећа, није у могућности да набави савремену опрему нарочито ону која се користи у техничкој припреми за развој нових производа као и да запосли високостручне кадрове.

Данас је највећи проблем што наша индустрија скоро да и нема кадрова, од шивача па све до инжењера. То је узроковало да данас и немамо у значајној мери производе конкурентне на великим тржиштима. Ово стање је настало као последица промашаја државне економске политике последњих 30-ак година која је запоставила прерађивачку индустрију и зауставила технолошки развој. То је Србију довело, од 138 националних економија, на: 103. место по расположивости најновијих производних технологија; 122. место по могућности компанија да прихвате нове технологије; 121. место по улагању компанија у истраживање и развој; 130. место по иновативној могућности компанија; 60. место по квалитету научно - истраживачких институција; 46. место по квалитету образовања у области математике и примењених наука.

РЕШЕЊЕ

Једино решење проблема у нашим предузећима је обезбеђивање високостручних креативних кадрова који могу нудити решења и развој нових технологија и производа способних да се носе са јаком конкуренцијом на светском тржишту. Стога би планирани Центар био место сусрета привредника и студената и место њихове заједничке сарадње на пословима развоја нових производа као и осталих послова потребних предузећима.

Центар би омогућио и да се на једном месту прикупљају употребљиви подаци о савременим кретањима и достигнућима производње и промета текстила и одеће, које би предузећа могла да користе.

ОДРЖИВОСТ ЦЕНТРА ЗА ПОДРШКУ ПРИВРЕДИ

Успостављање сарадње између предузећа и образовних институција није једноставна активност. У основи свега лежи поверење међу партнерима за изграђивање чврстих веза. Стога се за почетак предлаже неформална сарадња Техничког факултета «Михајло Пупин» са предузећима на остваривању следеће групе циљева:

- ❖ Заједнички рад на пословима израде шаблона и кројних слика за потребе предузећа,
- ❖ Подстицање иновативности,
- ❖ Заједнички примењено истраживање и развој и
- ❖ Образовање и стручно усавршавање.

ФИНАНСИЈСКИ ЗАХТЕВИ

Пошто је Центар опремљен опремом купљеном из ИПА фондова, он не може да буде профитабилан и стога не би наплаћивао своје услуге осим потрошног материјала: папир, тонер и евентуални путни трошкови по потреби одласка у предузећа.

Да би Центар успешно функционисао неопходно је обезбедити **плате за рад најмање 2 сарадника** са пуним радним временом који би успостављали сарадњу са привредницима и радили на пословима потребним привреди.

ПЛАН УСПОСТАВЉАЊА РАДА ЦЕНТРА

Предлог ове сарадње у оквиру Центра неопходно је размотрити на одговарајућим одборима Привредне коморе Србије и Војводине и направити финалан предлог. На тим одборима ја могу образложити постојећи предлог сарадње.

Затим је неопходно обезбедити **плаћање 2 сарадника** који би радили у Центру. Сада је један од предлога да Привредна комора са одговарајућим министарствима пронађе решење финансирања нпр. преко неког подстицајног пројекта за помоћ привреди.

Све послове око рада Центра би водио Пројектни тим. Предлаже се проширење постојећег Пројектног тима, који сада чине професори са Техничког факултета из Зрењанина и Факултета за дизајн из Темишвара са члановима из предузећа, затим Привредне коморе Србије и Војводине као осталих представника свих оних који желе помоћи да се ова идеја реализује.

24.02.2017.године

Проф.др Василије Петровић – руководилац пројекта

.....
 Технички факултет „Михајло Пупин“ Универзитета у
 Новом Саду
 Ђуре Ђаковића бб, 23000 Зрењанин
 mobtel.: 062 80 19 759
 E-mail: vlp@eunet.rs